

1983 JUL 7 5

TERMÉSZET, TUDOMÁNY, TECHNIKA

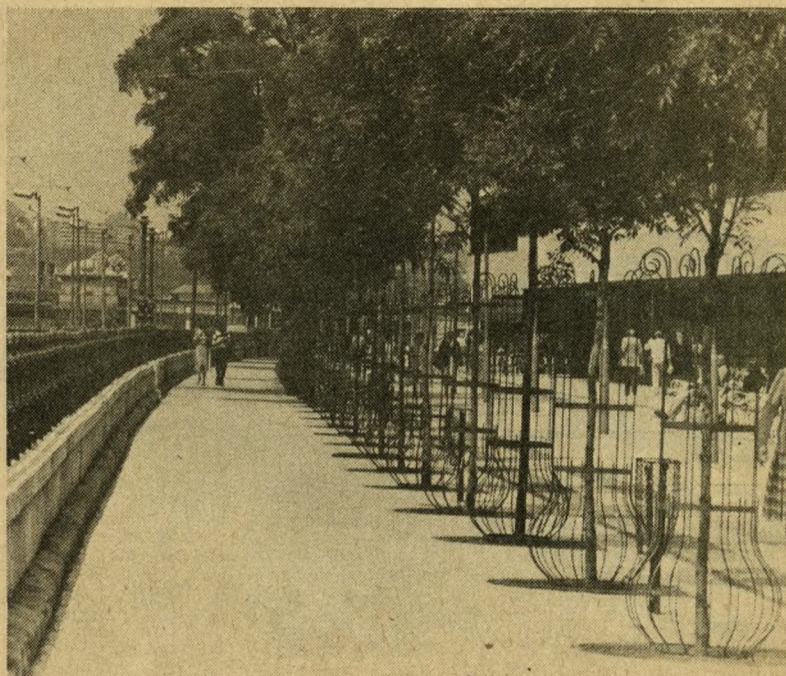
244 Új, nagy munkába kezdtek a főváros építői. Felújítják az elavult belső negyedeket: a Terézváros, az Erzsébetváros, a Józsefváros és a Ferencváros jelentős részét. A vállalkozás méretét jelzi, hogy a legóvatosabb becslések szerint is, mintegy 200 milliárd forintba kerül, s legkevesebb 30 évig tart. A munka igazi bonyolultságát az érzékelteti, hogy ezen a területen sok száz tömb van, és minden tömböt külön-külön terveznek meg.

A belső negyedek gyakran több mint százéves házai elavultak, felújításra szorulnak, ami tovább nem halasztható. Csaknem 130 ezer lakás van itt, s ez a fővárosi lakásvagyon tekintélyes része. A felújításra kijelölt területen több mint 400 ezer ember él. De sürgeti a munkát az is, hogy ezek a tömbök a főváros egyik legértékesebb helyén vannak. A tervezést nagy víta előzte meg, ami ma is tart,

s várható, hogy még sokáig folytatódik.

Korábban itt, a város belsejében két megoldás terjedt el. Míg a harmincas években az akkori Király utcától délre sok régi házat bontottak le, s helyükön ugyanúgy építkezésbe kezdtek, amely még az utak szerkezetét is meg akarta változtatni. Így keletkeztek a Madách Imre téri házak, ahonnan a Madách Imre sugárutat akarták indítani. Korunkban a Józsefvárosban történt hasonló megoldás. A másik lehetőség az volt, hogy a régi házakat megtartják, és eredeti alakjában újítják fel.

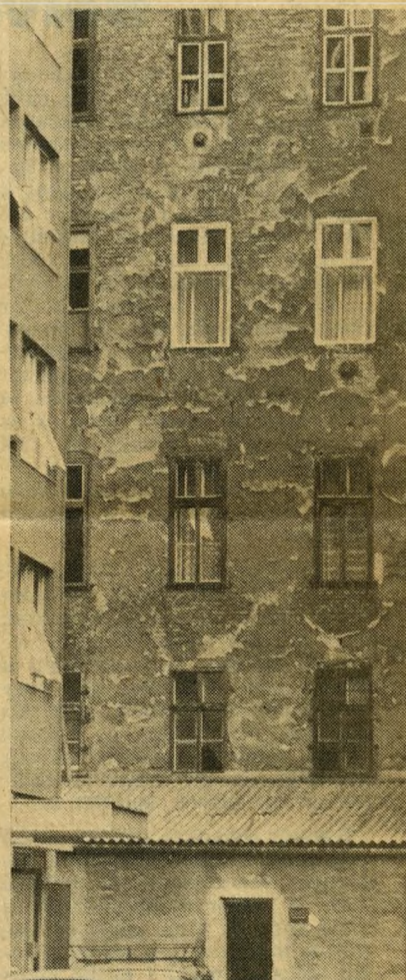
Most egészen új, a régitől merőben eltérő úton kívánják járni. A főváros vezetői a belső vá-

Belvárosi tervek

Megújul, s mégis történelmi marad!

Belvárosi tervek

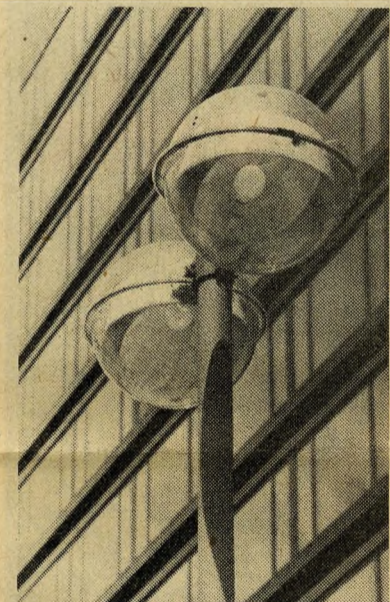
rosrészek jellegörző felújítása mellett határoztak. Vélemények szerint ezt kívánja a hagyományok megőrzése, a régi városi sajátosságok megtartása. Ugyanakkor el kell érni, hogy itt ugyanolyan életfeltételek várják a lakókat, mint a távolabb épült új negyedekben. Azaz: megővjék a Rákóczi út, a Körút, a Népköztársaság útja és sok más jól ismert régi utca hagyományos arculatát, de a negyedek megszo- kott szerkezetét, hangulatát is. Egyidőben csökkentik a nagy zsúfoltságot, új parkokat telepítenek, korszerűsítik, és sok helyen megnagyobbítják a lakásokat. De mindenképpen növelik a lakások használati értékét. Ezt indokolja még, hogy vannak itt olyan lakások, ahová — amióta csak megépültek — még nem süttött be a nap. Most a bontások révén több fényhez jutnak az otthonok.

A múlt század végén a Nép-

köztársaság útján és a Nagykör- úton sok, jól felszerelt lakás épül. Mégis ezen a területen a lakások fele egyszobás, és igen sokban nincs fürdőszoba. A Fővárosi Tanács itt javítani akarja a lakások minőségét. Több helyen két lakást vonnak össze egy nagyobb- ra, ahol pedig csak van rá mód: fürdőszobát építenek. De más vonatkozásban is javulnak itt az életkörülmények. Sok új játszó- teret alakítanak ki, a mellékut- cákban is új üzletek, szolgálta- tások nyílnak. Fő szempont: a hagyományos városi jelleg és az új építkezések előnyeinek jól megdöntött egyesítése. Ezt a tö- rekvést erősíti az is, hogy több üres telken egészen új házakat építenek.

A Fővárosi Tanács állásfoglalá- sa: a belső városrészek jellegör- ző felújítása ugyanúgy fejlesztés, mint a külső területen az új ne- gyedek építése. Ez is elősegíti a lakásgondok enyhítését. Igaz, hogy fővárosunk belsejében csak kis számban növelhetők a lakások száma. Viszont javul a lakások minősége, és így megtakaríthat- ják az új lakások építését is.

Sokszor elhangzó kérdés: miért csak most kezdték el a belső ne- gyedek felújítását? A háború után a legfontosabb feladat a mind több és több lakás építése volt. A történelmileg aránylag rö- vid idő alatt majd 1 millió lakos jutott saját, vagy a régivel na- gyobb, jobban felszerelt otthon- hoz. Több mint 30 év erőfeszít- ésének hatása érezhető a lakás- helyzet javulásában. Leggazdasá- gosabb módon az új negyedekben volt növelhető a lakások száma. A belső negyedekben viszonylag többbe kerül az új lakások ára. A házgyári eljárás nem használha- tó. Általában a gépesítésre sincs annyi lehetőség, sok kézi munka kell, s az is növeli a felújítás költségeit, hogy ahány ház, any- nyi eltérő feladat. Itt nem lesz egyhangú az építkezés, de a fej- lesztéshez több munka, több idő, s főleg több pénz kell. De az ál- talános fejlődés lehetővé teszi, hogy megkezdjék a jellegörző felújítást. Az első kísérleti tömb helyét a Wesselényi utca, Kazin- czy utca, Nagydíófa utca és a Dob utca között jelölték ki. Itt 290 lakás volt. A felújítás után 305 lesz. Vagyis a változás kife- jezi, hogy elsősorban minőségi

fejlesztésről lehet szó. Közben elkészült a VI. kerületben is a Bajcsy-Zsilinszky út, a Paulay Ede utca, Káldy Gyula utca és Majakovszkij utca közti felújít- ás terve. Itt kedvezőbb a hely- zet, s a régi 284 lakás helyett esetleg a felújítás és az új épít- kezesek után 500 lakást adhat- nak át.

Az előkészítés tapasztalatai: a lakásárak jóval magasabbak itt, mint az új negyedekben. Ezzel kapcsolatos az egyik legnagyobb gond, hogy az itteni lakások kö- zül többen nem vállalhatják a felújítás után megnőtt terheket. Azzal is számolni kell, hogy több, még előre nem látható nehézsé- ggel találkozhatnak. A főváros ve- zetése megvizsgálta az első tap- asztalatokat. A nehézségek elle- nére úgy határoztak, hogy — mi- közben folytatódik a külső terü- leten az új negyedek építése — a város belsejében gyorsítani kell a felújításokat. A pénzügyi fel- lételek megteremtésén kívül gon- doskodni kell arról is, hogy le- gyen elég vállalkozó. Elképzelhe- tő az is, hogy a későbbiekben egészen új tervezési, építési me- goldásokat választanak. De az el- ső szakaszban — a Népköztársá- ság út, Lenin körút, Rákóczi út, Tanács körút között — az ezred- fordulói a felvázolt úton kíván- nak haladni.

Ivánovich Márta